

Ruševine

Alojz
Ihan

LUKNJA Psihoanalitiki so zardeli od sramu
 in genetski inženirji so priznali svoj nesmiselno ovinkarski
 pristop k jedru celic
 fiziologi so obnemeli kot ošteti prvošolčki
 in celo atomski fiziki so previdno zamolčali relativnost
 ko jim je zmagoslavni vojak pokazal
 kako lahko preprosta, povsem navadna luknja
 v meso
 izprazni vse njihove teorije
 v okorno izkopano
 jamo
 nad katero ostane le še kamen
 preprosta, hladna rudnina,
 ki bo zmagoslavno opozarjala
 pa najenostavnejšo razrešitev
 velike uganke sveta.

GLASOVANJE Vsem so zastale roke
 ko je v dvorano priletel vrabec
 in čivknil nad zapisnikarjevo mizo.
 Prestrašeno so se spogledali
 nihče ni vedel,
 če bo to vplivalo na glasovanje
 in kako.

V zraku je zavladata divja negotovost
 potem so se vsi kot na povelje
 pognali proti vrabcu;
 zamahovali so s palicami, z ravnili
 in metali torbe
 vrabec je spretno manevriral med projektili
 in se izogibal udarcem
 bilo je, kot bi se prešerno zabaval
 dokler ni spregledal vzorno pomite okenske šipe.
 Zaletel se je vanjo
 in obležal mrtev na parketu.
 Vsi so si globoko oddahnili
 in se posedli po klopeh
 v glave se jim je vračala samozavest
 v roke pa moč
 za glasovanje.

ČASOPISI Smejem se do solz
 ko se vrnem,
 in mi sosed izroči časopise,
 ki jih je pobiral iz nabiralnika
 zaradi vlomilcev.
 Vedno začnem pri najnovejšem,
 potem listam nazaj
 vse vem
 in se smejem kot bog
 ki nekje iz druge galaksije
 slučajno ujame TV kanal s poročili
 v njih laž do laži
 on pa vse ve,
 kako se je in se bo v resnici razpletlo
 do konca
 in s kakšno iglo bo slednjič prebodel
 modrikasti mehurček
 v vesolju
 ko se bo naveličal
 igre.

O PRAZNIH POGLEDIH Vem, oba se bojiva, da se bova spremenila
 in še več. Da bova pozabila in naju ne bo več
 bolelo in nama ne bo več žal. Vse se bo kvečjemu skrilo

v kakšne zapletene sanje, sredi katerih bova včasih živalsko kriknila in grozavo odprla oči. Ko bova strmela v temo, bo že vse spet pozabljeno in bo le še praznina, po kateri bova blodila s prestrašenimi pogledi, nato pa se obrnila in spet zaspala.

RUŠEVINE Zjutraj sva videla, da sta iz ruševin štrleli samo najini glavi kot dva kaktusa iz puščave, drugo je bilo zasuto; gledala si navzdol pozorno, kot bi dojila otroka nekje spodaj pod opekami, ali pa ti je samo odtekala kri in ponikala v globino kot kraška reka. Pomislil sem, da se bo nekoč vse pozabilo in ni me bilo strah neba, ki je postajalo zamegljeno in nerazložno. Potem so prišli reševalci, odkimal sem jim in ti si jim nekaj kriknila. Neodločno so obstali in se pogovarjali, nato so počasi, kolikor so mogli, mirno odšli.

Boštjan M.
Zupančič

Intervju Sodobnosti: Boštjan M. Zupančič

Ljudje, ki so vam blizu, vam pravijo kar Be Em Ze z določenim, rekel bi pomenljivim odtenkom v izgovorjavi, kar je včasih razumeti kot: Ta Zupančič, ki se na vse spozna, ali: Ta intelektualec, ki je zmerom v polemiki z vsemi. Ali slišite na to kratico? Razpoznavate v njej kak poseben odnos do sebe? Prijatelj, nasprotnikov?

Ne, pravzaprav ne. V Ameriki so me klicali Zuppy, ponekod Zup.

In apropos tega, spominjam se neke promocijske slovesnosti, ko sem še učil na New York Law School, v Avery Fisher Hallu, ki je ena od dvoran Metropolitanske opere. Takrat je ves razred diplomantov, kakih štiristo ljudi, vstal, ko smo prišli na oder, in skandiral: »Zup, Zup, Zup.« S socialističnih pozicij sem takrat vodil bitko proti dekanu E. Donaldu Shapiru, kar